

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő:	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félév 6.— K. Negyedév 3.— K.		Dr. VARGA LAJOS.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		Feloldó szerkesztő:	Arany János-u. 2. sz. Telefon 42.
		SZATHMÁRY ZOLTÁN.	

Az új gazdasági munkás és cseléd-törvény.

— április 20.

Darányi törvényjavaslatát bevallom, még nem ösmerem, de kritikáját mindkét fél részéről hallottam.

Mondhatom oly vehemens a támadás a javaslat ellen úgy a munkaadók, mint a munkások érdekében; miszerint első hallásra összevetve e két ellentétes véleményt, kitűnőnek kell tartanom a javaslatot.

Eltekintve a tuzásoktól, mikben mindkét fél kritikája bővelkedik, — amit én nem fogadhatok el vakon a két fél tényleges megnyilatkozásának — nagyon valószínű, hogy valahol a középben az igazság. Akkor pedig jó a törvénytervezet és törvényt fog válni, mert törvényt kell válnia.

Ezzel tehát tovább nem is foglalkozom.

Hallottam azonban gazdák és pedig értelmes gazdák köréből olyas

valamit, amit szó nélkül hagynom nem lehet.

Ez a törvény ugyanis állítólag a gazdasági cselédek gyógykezelését és taníttatását teljesen a gazdák nyakába varrja!

Ha ez így van, akkor nem jól van, mert e tekintetben bármily bőkezű lenne a gazda: nagy visszaéléseknek nyitunk tág teret.

Bármennyire kívánná is megkönnyíteni e két irányban a miniszter a cselédek terhét, mégis csak észszerűbb némi érdekeltséget fenn hagyni a cseléd részére is.

Az a csekély hányad, amivel kell, hogy hozzájáruljon e terhekhez, lesz a legjobb védelem a tulajdonosok ellen.

Érthetetlennek ítalálom e rendelkezést, mikor tudtommal az új munkás betegsegélyző és balesetbiztosítási törvényképviselőházi tárgyalása alkalmával nem tudom melyik képviselő javaslatára — utasított a földmívelési miniszter ur a gazdasági munkások és alkalm

zottaknak az általános munkás pénztárba utalása iránti javaslat megételére még ez év folyamán.

Hogy ez mennyire helyes és észszerű, azt fölösleges magyaráznom. Elég arra utalnom, hogy ezzel hatalmas erőt nyer amaz intézmény és még alkalmasabbá válik a munkásság egészségügyi érdekeinek megvédésére. A munkaadó, vagyis a gazda pedig csak úgy, mint az iparos vagy kereskedő a költségeknek csak felét viselné.

Ebben azt hiszem, megnyugvást találna egy gazda, mint a cseléd; de megnyugodhatna, ama nagy nemzeti érdek is, mely a munkásság egészséges fejlődéséhez és a szociális tévtanoktól való mentesítéséhez fűződik.

Szociális törvénynek szerintem egyedüli helyes ismerete, mennyiben képes az a szerződő felek ellentétes érdekeit összeegyeztetve üdvöset alkotni.

Ez a kérdés pedig úgy megoldva legteljesebb mértékben megfelel ennek, tehát fölösleges a gaz

Ha álmaimban...

A „Debreczen“ számára írta: *Mezey Ernő.*

Ha álmaimban hozzád térhetek,
Ah! a gyönyörnek perce az nekem,
S akit oly messze elragadt a sors
Te tőled, — akkor kebleden pihen.

Emlékszel-é? idézzek-é neked
Egy régen messze tünt világot fel?
Mikor ajkadnak suttogó szavát
Az én szerelmes ajkam fogta el!

A mult takarja boldogságomat
És én csak álmodok rólad tovább;
S te rég feledtél! — hűtlen ajkad óh
Már dalnokának több csókot nem ad.

Tavaszi hangok.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

A nyugalom szelid esendjét előbb halk zsongás, majd tompa dübörgés kezdi felváltani, mintha hallanád az előre törő folyam szélkavarta zugását, vagy csak a szél mormolását, midőn végig surolja az erdők koronáját.

Erőtlen, de fényes sugár tör át az

ablakon s táncolva száll felém a szoba fülledt levegőjén; ott vibrál, reszket arcomon s lehunyt pilláimon keresztül lopózik megtört fénye s egy pillanat alatt tova űzi azt az édes hajnali szenderegést, mi az álom és az ébrenlét között van.

Édes hajnali álomból rezzennek fel s lecsukott pillákon keresztül nézem a pitty-mailat rózsás tekintetét.

A távoli berek fülemiléjének csattogása elmosódva szűrődik odáig s gyorsabb forgásba indítja a lusta vért. A fülledt melegben elzsibbadt izmok megfeszülnek, a szív melegebben dobban, letépi magáról az álom hálóburkolatát s a szenderegés sejtelmes világából a való életre röppennek.

Egyszerre felpattan a szemem. A tavaszi verőfény látára édes vágy ragadja meg lelkemet, mely nem is készlet, de üldöz ellenállhatlan ragad élvezni a gyönyört, mellyel az ébredő világ kínál.

Gyors dobogó szívvel sietek a pocékos mezei uton fel azon halom felé, hol tekintetemmel átmérem a határt, hol körös-körül nem a különböző színre meszelt rideg falak akasztják meg nézésemet, hanem a földre boruló ég végtelensége.

Itt e helyen minden érzékem egyszerre fogadta a természet benyomásait. Az ébredő természet százféle nyilvánulása csodálatos mámorban ringat, mit alig lehet leírni. A frissen szántott föld szaga, a sarjadozó fű lehe,

a csak most felpattanó virágok bolygó illata, olyan kéjesen ingerel. — Tág és nyílt mező zöldelő, néhol még barna, kopott és rongyos takarójával, a végtelen magasság, melyben oly merészen szárnyal a királyi sas s melyből hazatérő vándor madarak buzgó szava hallatszik — a szabadság gyönyörével izgatja lelkemet. Ezernyi ezer hang hullámgyűrűje foly körül, melynek érthetetlen zür-zavarából is a feltámadás éneke hangzik.

Egy pillanatig lekött, megbüvöl a tavasz s míg szívem önkéntelenül, gondtalanul ringatózik e különös, de édes gyönyörben, addig ugyan kutatva, tapogatva néz körül s keresi az igazi okot, mely ezt a boldogságot nyújtja akárhánnyal halandónak.

Csak egy pillanatig gondolkodom s rájövök, hogy a tavasz minden bűbája csak felébreszti bennem azt a gondolatot, mi olyan csodás gyönyörben ringat. Nem a zöldes pázsit, nem a fakadó rügy, nem a virágnylás, nem a reszkető sugár, nem a dal az, amitől a szívem feldobog. Oh nem, — ezek csak felkeltik, izgatják és egy bűbajos keretbe öltöztetik a szabadság gyönyörét, amelyet egyszerre érez a szív és lélek, amint egyedül állasz az ébredő világban, mely letépte magáról a dermesztő tél láncait s most új életbe verődik.

A szabadság gyönyörének szárnyain száll a langyos szél, mi végig suhan a végtelen láthatáron s visszaszorítja éjszakra

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
ALKALMI ajándékok nagy választékban

dáknak más mértékkel mérni, mint a többi munkaadóknak. Ma már a gazdák helyzete sem oly rózsás, hogy mindent rákaphatnánk; de amit az iparos, a kereskedő, a nagygyáros elbir azt el kell viselnie a gazdának is, olyan világot élünk.

A gazdasági munkások és cselédek is hát csak utaltassanak az általános munkás betegsegélyzőpénztárakba és fizesse a gazda is csak felét a járulékoknak.

Dr. Burger Péter.

A vita vége felé.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 19.

Justh Gyula elnök pontban tíz órakor megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Az elnök bemutatja a főrendiház átiratát, melyben közlik, hogy elfogadták az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslatot.

A tanítói javaslat.

Apponyi Albert gróf miniszter: Új szövegezésben benyújtja a tegnapi visszavont 7. §-t és kéri, hogy az összes szakaszok után ezt tárgyalják.

Az elnök: Az ujonnan benyújtott szakasz ki fog nyomtatni és szét fog osztatni.

A 12-ik szakaszhoz.

Simonyi-Semadon Sándor: Kaufman tegnapi módosítását nem tartja elegendőnek a nemzetiségi tulkapások ellen. Az eredeti szöveget fogadja el.

Suciu János: Tagadja, hogy a nemzeti iskolák az államellenes áramlatok melegágyai lennének. Panaszolja, hogy a felekezeti iskola az ugyanazon községben levő állami iskola mellett másodrendűvé degradálódik, pedig ez nem jogos osztályozás akkor, ha a felekezeti iskola megfelel abbéli

kötelességének, hogy a magyar nyelvet a törvénytiszta intenzívással tanítsa. Az eredeti szöveggel szemben Goldis László módosítását fogadja el.

Apponyi Albert gróf: Hozzájárul a három évi respiriumot illetőleg Bohus Károly módosításához. Mert ha a respiriumot meg nem adnók, több ezer iskolát végeznék ki egyszerre és az által az államot is megterheljük. Az 1893. XXV. t.-c. 9. §-a sokkal intenzívebben rendelkezik a felekezeti iskolák fölött, mint ennek a javaslatnak a 12-ik §-a, mert jogot ad az ugyanazon községben levő segélyre szoruló több felekezeti iskolát eltörölve, helyettük állami iskolát felállíttatni. Méltánytalan tehát a nemzetiségek részéről intézett támadás. Ha ad diszkrecionális jogot e szakasz a miniszternek, nem képzelhető, hogy az egy parlamentaris államban a joggal visszaélnek. Nem a tanító ellen irányul a 12. § és hogy ezt még jobban bebizonyítsa, módosítást nyújt be, mely szerint az iskola tanítójának, melytől az államsegélyt megvonta, egzisztenciája biztosítva legyen úgy, hogy a megszünt iskola tanítóját, ha féléven belül állást nem kap, egy évig még részesülhet államsegélyben.

Bethlen István gróf: Módosítást nyújt be, melyszerint, ha az iskola fentartó nem gondoskodik a segély kieszközléséről, a tanítók folyamodhassanak érte.

Blahó Pál: A 12. §-ban az államosítás eszközt látja és félti tőle a nemzetiségi iskolákat. A harmadik bekezdését ki kell hagyni.

Leitner Adolf: Pótlást ajánl a szakaszhoz. Eszerint a tanítók, akik az államsegély megvonása után állás nélkül maradnak, ha kinevezésüket kérik, ki kell nevezni állami iskolához.

Lévay Mihály: A szakaszt elfogadja. Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Veres József: Módosítást ajánl.

Vertán Endre előadó: Kéri a Házat, hogy a miniszter módosításán kívül ne fogadjon el egyet sem.

Apponyi Albert gróf miniszter: Hozzájárul azokhoz, amiket az előadó mondott.

Az elnök elrendeli a szavazást.

A Ház a szakaszt Borus Károly és Veres József módosításával fogadja el.

A debreceni iparkamara

az országos vasuthálózatért.

Javaslat az alapvető munkálathoz.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Közel két teljes nyomtatott iven számol be a kamara az országos vasuthálózat kiépítése tárgyában a kamarai kerület érintőleg összegyűjtött anyagáról.

Ezen kiváló gonddal és nagy kritikával készült tanulmány bevezetésében vasut politikánk és hálózatunk általános érdekű fogatkozásait tárgyalja, melyek között különösen a máv. üzleti szellemének hiányát és a főváros fejlesztés politikája szempontjából kitűnően bevált csillagalaku vonalrendszer azon ma már érezhető fogatkozását emeljük ki, hogy a forgalom torlódások egészséges levezetését akadályozza meg.

E célra a kamara az országon bordaszerűen átfutó vonalak és összeköttetések létesítését javasolja, melyek a csillagsugár vonalak főbb pontjait közvetlen összekapcsolja pl. Győr—Pécs, Debrecen—Nagyvárad—Temesvár stb.

Tanulmányában a kamara mint-

egy 32 új vasuti vonalat javasol, melyeket egyenként részletes közgazdasági indokolással lát el és megvalósításuk sorrendjét és módját illetőleg 4 osztályba soroz: sürgősen mint állami fővonalak, bővebb megfontolás után mint ugyanilyenek, állami támogatással is kiépítendő h. é. vonalak és az érdekeltég áldozatkészségére bizható vonalak osztályába.

Ezen minden tekintetben szakszerű munkát becses anyagot fog szolgáltatni a m. kir. kormánynak a vasuthálózat kiépítése alkalmával.

A városi muzeum fejlődése.

Szépművészeti muzeum. — Iparművészeti gyűjtemények. — Érem- és régiségtár.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város muzeumának mindaddig nem volt szabályzata, amely e nyilvános jellegű kulturintézmény szervezését és igazgatását körvonalazni van hivatva.

Most végre elkészült a debreceni városi muzeum szervezési szabályzatának tervezete is, amelyet a muzeumi bizottság tegnap tartott ülésében tárgyal. Közérdekű voltánál fogva érdemesnek tartjuk közölni a tervezet eme szakaszát:

A muzeum célja A) hogy a tudományosságot és közművelődést terjessze, főként, hogy a jó ízlést fejlessze; e végből a városi törvényhatóság

a) a városi nyomda régiebb s különösen 1858 óta rendszeresen összegyűjtött termékeit a muzeumnak már meglévő könyvtári anyagához csatolja s ezen anyagot akként fejleszti, hogy abban mindazon irodalmi művek megtalálathassanak, a melyek Debrecen multjának, területi viszonyainak és műveltségi állapotának megismerését elősegítik;

b) szépművészeti gyűjteményt létesít, amely a három nagy művészet általános történeti fejlődését, akár eredeti, akár másolt, de mindig jelesebb és jellemző példákban vagy képekben mutatja be; másfelől különösen Debrecennek e három nagy művészetre vonatkozó alkotásait gyűjti egybe;

c) iparművészeti gyűjteményt alapít, a (kis vagy) iparművészeknek ugyancsak általános fejlődését, akár eredeti, akár másolt, de mindig jellemző példákban vagy képekben tünteti elő; különösebb gondot fordítván a Debrecenben készült iparművészeti tárgyak összegyűjtésére.

B) Célja továbbá, hogy a honismeretet terjessze; e végből

d) érem- és régiségtárát tovább gyarapítja, első sorban Debrecen város, második sorban a várossal szorosabb kulturális, közgazdasági kapcsolatban állt, illetőleg élő közelebbi vidék, tehát főként Hajdúvármegye multjára vonatkozó, de sem a népművészeti, sem az iparművészeti gyűjteménybe nem tartozó emlékek felkutatása, összegyűjtése, romlástól megóvása és azoknak rendszeres gyűjteménycsoportokba állítása által;

e) néprajzi gyűjteményt szervez s abban Debrecen kívül a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége által kijelölt szomszédos vármegyék területéről felkutatja, egybegyűjti, rendszeres gyűjtemény csoportokba állítja s a romlástól megóvja a lakosok ösfoglalkozásaira, földművelésére, házi iparára, kézműves mesterségeire, művészi, tudományos és irodalmi ösztöneinek megnyilvánulásaira, lakására, ruházatára, táplálkozására, nemkülönbén a születés, a gyermekkor, a házasság, a halál, a mindennapi élet és az ünneplésre vonatkozó néprajzi tárgyakat, úgy az ezekhez fűződő szokásokat és babonákat.

Méliusz Péter sirjának felkutatása.

Ásatások a Kossuth-u. temetőben.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Az egykori városi jegyzőkönyv azt hagyta emlékeztetben, hogy Méliusz Péter, a debreceni gyülekezet felejtethetetlen lelkipásztora és a tiszántuli egyháznak püspökét a (Cegléd) ma Kossuth-utca végén lévő temető legmagasabb dombján temették el és sirja felé igen nagy követ hengerítettek.

A temetőnek ez a legmagasabb dombja ma is meg van, de a tiszavidéki magyarság nagy nevű reformátorának síremlékét már senki sem tudja megmutatni. Csak sejtik némelyek, hogy annak a mohalepte, időviszontagságaitól s kegyelet nélkül való emberek durva kezétől megkopott, töredezett, félig földbe süllyedt sarkofág alatt pihennek a XVI. század egyik legkitűnőbb magyar papjának és tudósának hamvai, amely a Szombathy István főbíró sírköve közelében látható.

Id. Komlóssy Arthur városi főjegyző korában mozgalmat indított volt a Méliusz Péter sirja megkeresése végett s e célra Debrecen városa, a Tiszántuli ev. ref. egyházkerület s a debreceni ev. ref. egyház 200—200 koronát megszavaztak, sőt által is adták a mozgalom buzgó kezdőjének. Időközben számos cikk és kép is megjelent a helyilapokban s kalendáriumokban a nagynevű reformátorra vonatkozólag. Csak a sír felkeresése késett.

Most aztán Komlóssy Arthur a városi muzeumi bizottságot, mint e célra hivatott testületet kérte fel, hogy vegye át tőle a kezdettől fogva takarékpénztárilag kezelt Méliusz-sirja ásatási-alapot, az erre vonatkozó iratokkal és nyomtatványokkal együtt s gondoskodjék a Kossuth-utcai temető nevezetes dombjának felkutatásáról.

A muzeumi bizottság örömmel vállalkozott e feladat teljesítésére. Három tagu küldöttségét, Oláh Károly elnöklő tanácsnokot, Lőfkovits Arthur igazgatót és Zoltai Lajos muzeumőröt bízta meg a takarékpénztári könyv és vonatkozó iratok átvételével, ugyszintén a szükségesnek mutakozó további tennivalókkal.

Komlóssy Arthurnak pedig köszönetét fejezi ki azért, hogy Debrecen történelmének e kiváló alakját megillető kegyeletet ily módon ápolta s egyuttal felkéri, hogy a városi muzeumot, e kegyelet ápolását munkáló további eljárásában támogassa.

Az asztalossztrájk fejleményei.

Mi történjen a sztrájk tanyával.

A megindult vizsgálat.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Jelentettük tegnapi számunkban, hogy az asztalossztrájk ügyében a rendőrhatalóság által folytatott kihallgatások alkalmával meglepő fordulat állott be, amennyiben éppen a munkások részéről súlyos panaszok merültek fel a szakegylet és a sztrájk tanyája ellen, amelynek nyomán a főkapitányság elrendelte a vizsgálatot.

Ezzel a vizsgálattal foglalkozik „Hajsa Debrecenben” című cikkében a „Népszava” is. Az ugyancsak erős tenorban tartott támadó cikkben a következők is foglaltatnak a vizsgálatra vonatkozólag.

„A helyi hatóság nem igen mer nyílt erőszakkal fellépni, hanem titokban gyűjtöget adatokat, amelyekre szeretné rányomni a hatósági vizsgálat bolyegét s megy a dolog

a belügyminiszterhez, aki ahelyett, hogy utána nézetne a dolognak — akár tudatosan, akár felültetve, az már egészen mindegy — lecsap. Mint a festők szakcsoportja feloszlásánál is történt, amelyet más szakcsoport hibájáért oszlattott fel. Most menne ez a dolog a famunkások sztrájk tanyája és szakszervezete ellen, ha a munkásság nem örködne energikusan a kaparászás körül.”

A vizsgálat természetesen a munkások nagyobb részeinek tiltakozása dacára is megindult. Azonban nem egyoldalulag, mint azt a „Népszava” írja. Ki lesznek hallgatva a panaszoltak, valamint a famunkások szakegyletének elnöksége is. A vizsgálat eredménye a minden irányu kihallgatásoktól függ.

Tudósítónk ma megkérdezte Végh Gyula főkapitányt a sztrájk tanyája valószínű feloszlására vonatkozólag. A főkapitány kijelentette, hogy ebben a kérdésben még nem határozott. Különbben is a kedélyeket nem akarja felzaklatni az erőszakos feloszlással még jobban, amikor a munkások minden bizonynyal belátják, hogy most már ugyszincs célja sztrájk tanyája fenntartásnak, mert a sztrájkolók nagyobb része könyvét mestertől kivéve már el is hagyta Debrecen. A bérharc különben is olyan helyzetbe jutott, hogy az nem nevezhető sztrájk tanyának.

Az ugynevezett munkarendvédő bizottság ugyanis ma egész délután ismét tárgyal, de teljesen eredménytelenül. Ezek után természetesen újabb tárgyalásról szó sem lehet.

A főkapitány tehát megvárja, hogy az erősen leolvadt számu bérharcban állók, elhagyják maguktól a sztrájk tanyát, ha pedig ez nem történne meg és a felmerült panaszokat a vizsgálat igazolja, csak az esetben rendeli el a feloszlást, ha ugyan a belügyminiszter az ipartestület felterjesztése következtében előbb nem rendeli azt.

Kristóffy egyletet alakított.

Még mindig tettekkkel tényező.

Kristóffy József volt belügyminiszter bátran elmondhatja, hogy valóban próféta a maga pátriájában. A volt belügyminiszter nem éppen szimpátikus személyiség Magyarországon; míg Bécsben szívesen hallgatják szavát.

Megirtuk annak idején, hogy az osztrák fővárosban fölolvasást tartott Kristóffy az általános és titkos szavazati jogról. A fölolvasást követő banketten a következő eszmét vetette föl:

— Nem lenne-e jó és célszerű Bécsben egy társadalomtudományi egyletet alakítani, amely az általános választói jog propogandájában aktív részt venne!

Az eszme nagyon tetszett a jelenlévőknek.

Mint bécsi tudósítónk írja, tegnap meg is alakult az egyesület és nemsokára meg fogja kezdeni működését. Azt mondják, hogy az agitációt Magyarországra fogják kiterjeszteni; mert hiszen Ausztriában már nincs szükség rá: ott már törvénybe iktatták az általános választói jogot.

A bécsi magyarok roppant haragra gerjedtek Kristóffy ellen. Nem eleget dirigálnak bennünket Bécsből — mondják — most még ez az új egyesület is szítsa az elégedetlenséget a hazánkban? Rossz néven vették tőle azt is, hogy idegenbe ment a hazája ellen intrikálni.

Annyi bizonyos, hogy Krisstóffy személye most már Bécsben sincsen teljes biztonságban.

Kulhanek újabb áldozata.

6000 koronás család.

A káros keresztetik.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Az óriási méretű hamis pénzzel való szélhámos banda, amelynek feje az elegáns, no de azért megszökött Kulhanek, még mindig foglalkoztatja a debreceni rendőrséget dacára annak, hogy ügyei a szolnoki büntetőhatóságokhoz tétetett át.

A mostani ügy egy újabb feljelentésből származik, amelyet innen Debrecenből indított utnak egy nem kevesebb, mint 6000 korona erejéig károsult ember.

A szolnoki ügyészség ugyanis pár nappal ezelőtt egy levelet kapott Debrecenből, amelyben Nagy Károly nevű ember feljelentést tesz Kulhanek ellen azért, mert 6000 kor. erejéig becsapta. A levélben részletesen elmondja a család körmönfont körülményeit és azt, hogy rövid pár nap alatt összesen hat ezer koronát csalt ki tőle Kulhanek, aki azt az ígéretet tette, hogy ezt a pénzt egy hó leforgása alatt háromszoros értékben megtéríti neki, értve természetesen hamisított pénzben.

Nagy Károly mihamar rájött ugyan, hogy egy közönséges szélhámos van dolga, aki direkt a hiszékeny emberek zsebére pályázik, de feljelentést akkor nem tett, nyilván nem akarta magát kompromittálni, hogy felült a csaló bűnös ajánlatának.

Végre most, tehát közel három hónap multán rászánta magát a feljelentésre, de most sem írta meg személyi viszonyait és lakhelyét. A szolnoki ügyészség tehát átirt a debreceni rendőrségnek, hogy ezen feljelentő Nagy Károly személyi viszonyait, tartózkodási helyét kutassa ki, mert enélkül a feljelentés dacára az eljárást nem indíthatja meg.

A rendőrség ugyan kereste Nagy Károlyt, de miután Debrecenben legalább is hatvan-hetven hasonló nevű van, nem találja.

Most felhívja a feljelentőt, hogy jelentkezzen a rendőrségen, személyi adatainak felvétele végett.

Színház.

Műsor.

Szombat: „Asszony regiment” énekes bohózat „C” bérlet.

Vasárnap: délután „A vig özvegy” operette.

Vasárnap: este „Asszony regiment” énekes bohózat kis bérlet.

* Asszonyregiment. Ez az énekes bohózat 6-7 évvel ezelőtt a Magyar színház egyik kasszadarabja volt, amely színház abban az időben a fővárosban a színpad és orfeum közt tátongó hézagot igyekezett pótolni műsorával. A darab maga szövegestől, partitúrástól együtt nem sokat ér, de látványosságai, kacagtató alakjaival mulattató lehet azoknak, akik nem keresnek benne művészetet. A darabot tegnap hozta színre a debreceni színház, a főszerepben Zsigmondy Annával, aki kedvesen játszott, esinosen énekelt s általában a katonai uniformisban előnyös oldalairól mutatkozott be. Jelenései alatt, felvonások utáni zajos tetszésnyilvánításokban volt része Zsigmondy Annának. Alkalmat nyújtott a premier a karhölgyek egyikének-másikának ének- és játékbeli kísérletezéseire is. A kísérletek Váradi Jónánál, Salgó Annánál, Fekete Etelnél, Magda Esztinél és Árdai Vilmánál elég szépen sikerültek. Ligeti Lajos, Polgár Sándor és Sarkadi Vilmos jóízű mókázásokkal a nevetni valóról gondoskodtak. Feltűnt azonban a nem előkelő drámai színésznek való millió-ban Hahnel Aranka, aki egyébként jól és a kedvetlenség legkisebb jele nélkül játszott egy a darab sorsára nézvést úgy is lényegtelen szerepet.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. — Délután 3 órakor, mérsékelt helyárral színre kerül „A vig özvegy” nagy sikert aratott operette, a főszerepben Zilahynéval. A többi szereplők Zsigmondy Anna, Ternyei, Polgár, Sarkadi, Ligeti stb. lesznek. — Este 7 és fél órakor, rendez helyárral (kis bérlet utolsó száma) „Az asszony regiment” rendkívül mulattató énekes bohózatot ismétli meg a társulat.

* Az Eazményi férj című legújabb társadalmi színmű próbái foglalkoztatják most a társulat drámai személyzetét. Az újdonság a jövő héten kerül bemutatásra. — Az előadásban résztvesznek Hahnel Aranka, Csáder Irén, Szabó Irma, Szakács, Ternyei, Békés stb.

* Előkészületen vannak a „Nem szabad” című színjáték egy felvonásában. E darab szerzője a város előkelő társadalmának kiváló tagja. A két főszerepet Ternyei és Hahnel Aranka játsszák. — A színjátékkal együtt kerül színre a „Szép Galathea” egy felvonásos operette. A címszerepben Zilahynéval. A többi szereplők Zsigmondy Anna, Polgár és Boda lesznek. Az előadás, eddigi megállapodás szerint, május 3-án fog megtartani.

* Az „Edison” villamos-színház, mint értesülünk, e hó 20-án, szombaton délután 3 órakor ismét folytatja előadásait. A nagy motor és dinamó-gép beállítása már elkészült és így oly nagy villamos erőt képes előállítani, hogy a képek vetítése akadályokba nem ütközhetik. A külső- és belső villamos lámpák világítására is oly nagy mennyiségű áram áll rendelkezésre, hogy egész nappali világosságot lehet átlag produkálni. — Az előadások mindennap d. u. 3 órától kezdve óránként tartanak, tehát egy előadás egy óra hosszat tart. Minden előadás más műsorból fog állani, melyet három naponként ismét más, újabb műsorról beosztott előadások váltanak fel. Az új műsor mindig a napi lapok és falragaszok által fog közölni a közönséggel. Különben itt közöljük három napra szóló műsorát.

Műsor. Április hó 20-21-22-én:

1. szám. Jézus élete és halála, 17 képben.
2. szám. Rákóczi és bujdosó társai hamvainak temetése.
3. szám. Aladin és csodalámpája.
4. szám. Kirándulás a Niagara víz-eséshez.
5. szám. Alpesi katasztrófa.
6. szám. Egy kalap viszontagságai.
7. szám. Magas iskola.
8. szám. Az elesábitott munkás leány.

9. szám. Vendetta (olasz vérbosszu).
10. szám. Szegény anya.
11. szám. Elő babák.
12. szám. Ki a kocsi?
13. szám. Fehérből fekete.
14. szám. Tréfás esemény.
15. szám. Hogyan készül a pezsgő.
16. szám. Mindent a béke és nyugalomért.

Előadások: Hétköznapokon, d. u. 3-tól 7-ig, vasárnap és ünnepnapokon délután 5-től este 11-ig. — Óránként mindig változatos műsorról.

Jegyek: Bármely előadásra ugyanazon napon délelőtt 11-től 1-ig a pénztárnál előre is válthatók.

Helyárrak: Karszékülés 80 fill., I. rendű 60 fill., II. rendű 40 fill.

Külföldi aktuális események, feltűnést keltő újdonságok, eredeti felvételű szép, tiszta, rezgésnélküli mozgó képekben láthatók. Csak elsőrendű attrakciók. Izléses, modern berendezés, villamos világítás és szelölőzetés. — Váróterem, cukrászda. Szíves pártfogást kér a Tulajdonos.

Esküvő a halálos ágyon.

A halálos beteg kívánsága.

Az élet regényéből.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délelőtt a Nyil-utca egy szerény kis lakában megható jelenet játszódott le. Olyan, amelyet csak az élet tud a maga forgatagában teremteni. Egy halálos beteg esküvőt szerelmesének hűségét a sirig, amelytől úgy lehet csupán pár óra vagy nap választja el.

Szathmári András, Nyil-utca 90. szám alatti lakos, mint hajdu volt alkalmazva a városnál. Pár nappal ezelőtt súlyos betegségbe esett, ami miatt állását is el kellett hagynia. Gyógykezelte magát, azonban az orvosi tudomány sem tudta lábra állítani az egész szervezetében megtört embert, akinek betegsége az utóbbi napokban igen válságosra fordult.

Szathmári már régebben ismerte Makai Juliánát, egy viruló szép leányzó, aki iránt lángoló szerelemmel viseltetett és házasságot ígért neki. Az eljegyzés meg is volt, de azt, hogy a szerelmesek egymáséi legyenek megígérte a férfi súlyos betegsége.

A halálos beteg ágya mellett éjelente kitarotán ott virasztott a menyasszony. A beteg nagy foku láza mellett folyton és folyton ismételte szerelmi nyilatkozatait. Ezen lázas éjszakákon fogamzott meg a férfi bensőjében, hogy halálos betegsége dacára házasságra lép menyasszonyával. Kijelentette hozzátartozói előtt, hogy addig nem is tudna nyugodtan meghalni, míg örök hűséget nem esküszik menyasszonyának.

Vágya teljesült. A kívánságot bejelentették az anyakönyvi hivatalnak, amely rögtön sietett a kívánságának eleget tenni. Oláh Imre anyakönyvvezető Kiss Kálmán jegyzőkönyvvezetővel a halálos beteg házába sietett, hogy a frigyvet megkössék. Könyvcsillogott mindenki szemében, amikor a halálos beteg lázas szavakkal, de határozottan elmondotta az eskü szavait.

Oláh Imre szép és megindító beszéde után, melyben házastársának nyilvánítja őket, a halálos beteg kijelentette, hogy most nyugodtan és megkönnyebbülten várja utolsó óráját.

**LEGSZEBB KALAPOK
FEKETENÉL**

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok .. .. lépcső-folyosóján. Telefon 412 .. ..

Itéletidő Debreczenben.

Szélvihar okozta károk.

Megbontott épületek.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap valósággal itéletidő volt Debreczenben. Éjjel erős vihar előszelei jelentkeztek, amelyek reggelre kelve vad orkánná fejlődtek ki. A forgószél esőt is hozott magával, mindenkiféleképpen pedig jelentékeny hőseést, majdnem téli hideget, mely hamarosan lekerítette a felöltöket s télkabátot vétetett föl az emberekkel. Mindezt pedig jóelőre megjósolta a csomópontok jeles ismerője, Meteor, Falb mesternek kétségtelenül legméltozabb utódja.

A szélvihar rengeteg kárt is okozott, főleg a külsőségeken, hol a véznább házikók fedelei valósággal röpködtek a levegőben.

Furesa látványt nyújtott a Kistemplom is, melynek tornyán a felső gömb bádorgurkolata engedni kényszerült a makaesul támadó viharok. A pléhdarabok aztán, főleg a viharok kitett északi oldalon, egymásután váltak el a gömbváltól, úgy, hogy a torony ezen oldala már egészen lekopaszodott.

A templom körül a gyalogközlekedést be kellett szüntetni, oly veszedelmessé vált a folyton lezuhanó bádorgurakadékok miatt a helyzet. Különben a helyzetet igen veszedelmessé tette az a körülmény, hogy a kupolaszerű felső gömb faalkatrészekkel bir, amely igen rozoga állapotban van, így lehetett tartani attól, hogy ha a szélvihar dühöngése nem csökkene, egyes darabokban lezuhan az egész gömb.

Különben így is történt egy szerencsére nem súlyos, könnyebb kimenetelű baleset a reggeli órákban. Ugyanis a lezuhanó bádorgurakadékok karján megsebeztek egy arra haladó férfit, akinek azonban segítségre nem volt szüksége.

A rendőrfőkapitány is értesült a veszedelmes helyzetről, nyomban kirendelt hat rendőrt, kik a templom mellett felügyeltek, hogy senki arra ne járjon.

A délután folyamán Végh Gyula rendőrfőkapitány átiratot intézett a református egyházhhoz, hogy haladéktalanul intézkedjen a kupola megerősítéséről és kijavításáról. Az egyház gazdasági bizottsága ez irányban nyomban intézkedett is.

A katolikus templom tetőzetét némi részben szintén erősen megbontotta a vihar, valamint sok kárt tett a város minden részén. Megszámálhatatlan azon városbéli házak száma, amelyeket a vihar megbontott.

Még sivárabb képet nyújt a külsőség, mint a Gerőby és a mellette elterülő telep és a Homokkert. Ezeket a helyeken szintén több-kevesebb kárt tett a vihar.

Bent a városban a Varga-utca 24. szám kapuját többől kifordította a szél, amikor egy arra haladó öreg anyóka Szabó Istvánné sérült meg könnyebben.

Más szerencsétlenség vagy baleset nem történt, legalább ilyenekről jelentést nem tettek a hatóságoknak.

A pályaudvaron is nyomot hagyott a pusztító vihar, amely több kocsi felborított, amelyek erősen megrongálódtak. A pályatestet és a sérült kocsikat nyomban külön kiküldött munkásapat állította helyre.

Az ebesi állomáson is könnyen végzetessé válható vasuti szerencsétlenség történt. Ugyanis egy a pályaudvaron vesztelő vagon az óriási vihar megindított. A kocsi neki szaladt egy tehervonatnak és megrongálódott. A tehervonatnak azonban baja nem történt.

Az összes Debreczenbe érkező vonatok is nagy késésekkel érkeztek, aminek oka szintén a szélvihar volt.

A közel vidékről még eddig nem érkezett jelentés, a vihar mérvéről, de ott is mindenütt bizonyára nagy károkat okozott, aminthogy a környékbeli tanyákon is nagy arányu pusztulás képe látható.

A késő délutáni órákban ugyan valamivel szelidebbre vált az idő, de nem volt benne köszönet azután sem. Különben a Meteor jelzése szerint a tegnapi kritikus nap április 23-án meg fog ismétlődni.

Szerelmi csalódás áldozata.

Öngyilkos leány.

Kutba ugrott.

— április 20.

(Saját tudósítónktól.) A szerelmi csalódás ismét áldozatot követelt magának. Egy fiatal, alig tizenhét éves leány dobta el magát az életet, amely boldogság helyett csak keserűséget, csalódást termelt részére. Tudósításunk az esetről a következő.

Takács Erzsébet 17 éves leány a szüleinél tartózkodott, a nagyhegyesi pusztán. A fiatal leány valami tanyai legénybe volt szerelmes, aki előbb ugyan viszonzta érzelmeit, de később teljesen elfordult tőle. A leány a legény hűtlenségét annyira szívére vette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Szülei előtt folyton hangoztatta, hogy ő a legény hűtlenségét nem bírja túlnézni. Eppen ezért erősen vigyáztak reá, nehogy szándékát valami képp végrehajtsa.

Az elkeseredett leány azonban talált mégis módot, hogy eldobja magát a megunt életet. Csütörtök éjjel kilopódzott a tanya udvarára és az ott levő kutba belevetette magát. Holttestére akadtak csak reá a mélyen sujtott szülők másnap reggel, amikor már az előhívott orvos is csak a beállott halált konstatálhatta.

Az ottani csendőrök táviratilag jelentette az esetet a rendőrségnek, mely viszont az ügyészségnek tett jelentést az öngyilkosságról. Az öngyilkos temetése holnap fog végbemenni.

— **Személyi hírek.** Weszprémy Zoltán főispán és Kovács Gyula alispán tegnap Budapestre utaztak, hogy a Boeckay-szobor leleplezési ünnepére a kormány tagjait s más előkelőségeket meghívjanak. A főispán ezenkívül vezetője lesz azon küldöttségnek is, mely a siketnéma iskola részére ma államségélyt kér a közoktatásügyi kormánytól.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A honvédelmi miniszter dr. Tervey Tamás és Ulrich Jenő debreceni harmadik honvédseregbeli hadnagyokat a honvédség kötelékéből saját kérelmükre elbocsátotta.

— **Nagy Géza kitüntetés.** Csak a minap adtunk hírt arról, hogy a Király Nagy Gézát, a debreceni 2-ik huszárezred parancsnokát az első honvédlövésdandár vezetésével bizta meg. A hivatalos lap ma jelenti, hogy ő felsége Nagy Gézának, kitűnő szolgálati elismeréséül, a III. osztályu vaskoronarendet adományozta díjmentesen. Ez újabb kitüntetés méltó folytatása a királyi elismerésnek, mely Nagy Gézánál érdemesebb katonát ritkán ért.

— **Bészler Károly tisztirangja.** Bészler Károlyról, a legjobbszívű, legszelidebb emberek egyikéről ugyan ki hitte volna, hogy valaha fegyverrel bánó kemény katonameger volt? Pedig az volt, még pedig egészen tegnapig. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a honvédelmi miniszter Bészler Károlyt, az I. kerületi honvédpáncsnokság nyilvántartásában levő tartalékos főhadnagyot szolgálaton kívüli viszonyba helyezte.

— **Legfelsőbb megelégedés.** A király Poletilovics Alajos 39-ik gyalogezredbeli

kapitánynak, századparancsnoki minőségben tett kiváló szolgálati elismeréséül, legfelsőbb megelégedését nyilvánította. Ugyanilyen elismerést kapott chernelházi Chernel Győző is, a 7-ik huszárezred Losztályu századosa.

— **Miniszteri kiküldöttek a gazdasági ismétlő iskolában.** Darányi Ignác földmivelésügyi és Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszterek közösen kiküldött többtagu bizottsággal látogatást tételnek ma a debreceni gazdasági ismétlő iskolában. A bizottságot Péterfy Benő miniszteri osztálytanácsos vezeti. A város nevében Király Gyula gazdasági tanácsnok fogadja és kalauzolja a vendégeket.

— **Leköszönés a tisztirangról.** A honvédelmi miniszter kiskirándi Nánássy László debreceni 2-ik honvédseregbeli hadnagyának a tisztii rendfokozatáról kért leköszönését elfogadta.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte Simon Rezső debreceni harmadik honvédseregbeli tartalékos hadnagyának, hogy a román királyi I. Károly jubileumi érmét elfogadhassa és viselhesse.

— **Szombati-Vörösmarty-emlék áthelyezése.** A Csokonai-kör már évekkkel ezelőtt tárgyalást folytatott az ev. ref. egyháztanácsal, hogy a Szombati-Vörösmarty emlékkövet helyezték át az Emlékkert másik sarkába a gályarabok oszlopával egy vonalba. A terv már közel volt a megvalósításhoz, midőn az ev. ref. egyháztanács levette a napirendről. Most a Csokonai-körnek emlékkerti bizottsága ismét foglalkozott ez ügygel és elhatározta, hogy sürgősen fölkeri az ev. ref. egyháztanácsot, hogy a régi megállapodás értelmében járuljon hozzá az áthelyezéséhez. Az emlékkerti bizottság azt is javasolja az egyháztanácsnak, hogy a gályarabok emlékének javítsa ki a Ruyter admirális nevét, akinek Hollandia éppen most üli háromszázados születési emlékűnnepét és akit nem Adorjának, hanem Mihálynak hívtak. Az emlékkerti bizottság ezenfelül előterjesztést fog tenni a Csokonai-kör választmányának a kerteknek már el nem halasztható rendezése és átalakítása tárgyában.

— **Szabadságolt polgári biztos.** Nagy Ferenc polgári biztos, ki hosszabb idő óta betegeskedik, Kovács József polgármester tegnap egy hónapra szabadságolta.

— **A dorogi bíróválasztás ügye.** A Hajdudorogon 1905. decemberben lezajlott bíróválasztás ügyében Dávidházy Sándor vármegyei tb. főjegyző befejezte a vizsgálatot s annak eredményét a tavaszi közgyűlés elé fogja terjeszteni. Ezt megelőzően foglalkozni fog az ügygel az állandó választmány is.

— **A vármegyei telefon ügye.** A hajdumegyei telefonhálózat kiépítésének ügye kátyuba jutott. Április elseje az építkezés megkezdésére jelzett határnap már rég eltelt s építésről szó sincs még ma sem. Kovács Gyula alispán a telefon ügyében ma érintkezni fog a kereskedelmiügyi miniszterium illetékes közegeivel, melyeknek vontatott, lassu eljárása is oka részben a telefonépítés halasztgatásának.

— **A villamos színház felülvizsgálata.** A Szuchán testvérek új, hat lőerejű gépet s új felszerelést hoztak Batthyány-

utcai színházukhoz. A berendezést tegnap Körner Adolf városi tanácsnok, Végh Gyula főkapitány, Acél Géza főmérnök, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató és Publíg Ernő tüzoltóparancsnok megvizsgálták s a színházat megnyithatónak véleményezték. A színház ma nyílik meg újra.

— **A honvédtisztii tennispálya megnyitási ünnepélye elmarad.** A honvéd tisztikar tisztelettel értesíti a mai napra tervezett megnyitási ünnepélyre meghívott vendégeket és a honvédtisztii tennisz-kör tagjait, hogy tekintettel a beállott kedvezőtlen időjárásra az ünnepély elmarad. E helyett a nyár folyamán egy tennisz-ünnepély fog tartatni, melynek ideje szintén hirteligen fog tudomásul hozatni, addig is a tennisz-pályák rendelkezésre állanak.

— **Értesítés.** Szives tudomására hozom a nagy közönségnek, hogy vállalatommal, a Villany-színházzal Debrecenbe érkeztem és előadásaimat a Vásár-téren a mai nap folyamán megkezdem. Midőn ezt a nagy közönség tudomására hozom, felkérem, hogy ugymint tavaly nyáron is, itteni működésem alatt pártfogolni szives volt, a jövőben is kegyeskedjenek. Jelen műsorom teljesen új. Berendezésem a legmodernebb. Teljes tisztelettel Vinkler Lambert, tulajdonos.

— **A Goldsteinné váltói.** Budapesti tudósítónk nyomán mi is megírtuk, hogy Goldsteiné debreceni lakos feljelentést tett egy városunkban is ismert fiatal ügyvéd képviselő ellen, hogy az a reá bizott összesen 9000 koronás váltók értékével nem számolt el. Mint minden kétséget kizárólag kitűnt a feljelentésnek semmi alapja nem volt s a képviselő ügyvéd az egész ügyben teljesen korrektül járt el. A váltók közül ugyanis csak az egyiket tudván Budapesten elhelyezni, a másikat egy 6000 koronáról szólót Bécsbe küldte el egy kartársához ott leendő leszámítolás végett. — Goldsteinné azonban ezen felvilágosítással nem elégedvén meg, követelte tőle a másik váltó értékét is. Azt azonban nem kapván meg, megtette feljelentését. Az ügyvéd rögtön intézkedett a váltó visszaszerzése iránt, addig pedig annak értékét a bíróságnál deponálta, mire Goldsteinné is visszavonta elhamarkodott feljelentését. Ma már visszaküldte 6000 koronás váltóját is.

— **A házmaster meséje.** Jelentettük, hogy a Batthyány-utcai rablómerénylet a házmaster meséjének bizonyult. Dobos rendőr-biztos folytatta a nyomozást tegnap. Sorra járta a külső koresmákat, amikor is kiszült, hogy a házmaster több koresmában járt, ahol erősen költekezett. Ezután a házmaster beismerő vallomást tett. Beismerte, hogy a rablótámadást ő eszelte ki, nehogy gazdája rájőjjön turpisságára. Az eljárást folytatják ellene.

— **Szabadalom szecskeavágó gépre.** Kovács Mihály kereskedőségét új rendszerű szecskeavágó gépet talált föl. A hivatalos-lap mai jelentése szerint a szabadalmi hivatal e gépet most szabadalmazta.

— **Meghalt az utcán.** Schwarcz Ignác borsodmegyei illetőségű lókereskedő, ki a most folyó vásárra érkezett Debrecenbe az a végzet érte, hogy az utcán halt meg. A szerencsétlen ember ugyanis mikor tegnap este a Hatvan-utcán járt, a 61. szám előtt hirtelen összeesett. A közelben posztoló rendőr nyomban értesítette a központot, honnan Bikfalvy rendőrbiztos Balkányi orvossal a helyszínre sietett. Az orvos azonban már csak a szívszélhűdés következtében beállott halált konstatálta. A holttestet beszállították a közkörház halottas házába. A tragikus végzet ért lókereskedő hozzátartozóit még az éjjel értesítették a halálesetről.

— **A oseléd bünei.** Domb-utca 3. sz. alól két feljelentés is érkezett a rendőrségre betöréses lopás miatt. Feldmann Sámulné jelentette, hogy ismeretlen tettes 30 korona értékű fehérneműjét és Kiss Ferencné ugyanottani lakó panaszolta, hogy valaki távollétében 50 koronát lakásából ellopott. A rendőrség megindította nyomozást és a tettest Pércsi Margit, jelenleg a homokkerti sertés-hizlalónál alkalmazott eselédleány személyében elfogta. Lakásán a lopott holmik egy részét, valamint a pénzt megtalálta Dobos rendőrbiztos, aki a nyomozást vezette.

— **Ha olosón akar vásárolni** férfi kalapot, nyakkendőt, inget, saját érdekében látogassa meg a Nyakkendő királyi uri divat üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték tegnapi húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 40.000 koronát nyert: 53495. 5000 koronát nyert: 71966. 2000 koronát nyertek: 2746 3696 6331 12089 11218 61977 33090 43379 33892 49156 54240 71095 95694 105766 123012. 1000 koronát nyertek: 2301 4171 5543 8301 8561 11956 15048 15799 21494 22215 28259 55878 51574 70405 71955 73296 82287 83413.

x Női kezításkák, pénz-, szivar-, cigarattatárcák, uti toilett készletek Mentze áruházában a legolcsóbbak, Kossuth-u. 4. sz.

x Könyvkötészeti és díszmunkák, u. m. könyvkötések, plüss, bőr, papír és más keretek, dísz dobozok fényképészek részére, cartonok, passepartout és tableaux, legjutányosabban és finom, izléses kivitelben, Antalffy Ferenc könyvkötészetében készülnek Piac-utca 31., a Városházzal szemben.

x Valódi angol- és solingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek Mentze áruházában. Kossuth-utca 4-ik szám.

x KOMÁROMI M. hangszerüzlete Piac utca 63. szám alatt feloszlik. Engedélyezett végkiárulás. Zongora, cimbalom és az összes hangszerek még saját áron alól is eladatnak, részletfizetésre is. Ragadja meg mindenki e ritka alkalmat. Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fióközlet Szegeden.

Távirat és telefon.

A király itthon.

Bécs, április 19. A király a május és júniusi hónapokat Magyarországon tölti, még pedig részben a budai várpalotában, részben pedig Gödöllőn. Ez idő alatt tartják meg az udvari bált is, mely januáról akkori udvari gyász miatt elmaradt.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, április 19. A képviselőház mai ülésének végén Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy a kormány komoly gondot fordít arra, hogy a népiskolák fentartásához az ország minden egyes polgára hozzájáruljon. Ezután a 13. és 14. §-okat apróbb módosításokkal elfogadta, mire az ülés véget ért.

Az Apponyi-féle törvényjavaslat tárgyalását felfüggesztik.

Budapest, április 19. A kormány elhatározta, hogy a tanítói törvényjavaslat tárgyalását mivel az előre láthatólag hosszabb ideig elhúzódhatik felfüggeszti s ehelyett a sokkal fontosabb, a vasuti beruházásról szóló törvényjavaslatot tüzi ki napirendre.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, április 19. A ma délben kiadott orvosi jelentés szerint Kossuth Ferenc kereskedelmimiszter állapotában lényeges javulás állott be, úgy, hogy a miniszter már ma délután résztvehetett a közgazdasági bizottság ülésén.

Zichy Aladár Bécsben.

Budapest, április 19. Zichy Aladár gróf ő felsége személyekörli miniszter ma beteg neje látogatására Bécsbe utazott.

Árad a Dráva.

Eszék, április 19. A Dráva ma kilépett medréről. A szomszédos Révfalunál áttörte a gátat s 3 község határára öntötte el. Az eső 36 óra óta szakadatlanul esik. A védelmi munkálatokhoz egy század utász lett kivezényelve.

A közgazdasági bizottság ülése.

Budapest, április 19. A képviselőház közgazdasági bizottsága ma délután Batthyány Tivadar gróf elnöklete alatt ülést tartott. Ez ülésen az önálló magyar vámtarifát fogadták el. Az ülésen Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter is részt vett.

Az oroszországi események

Pétervár, április 19. A moszkvai kurszki vasut pénzzsállítmánya ellen e hó 15-én intézett rablótámadásról a következő részleteket jelentik:

Az említett vasut moszkvai igazgatósági épületéből két pénztári hivatalnok 103,000 rubelt vitt be egy kocsiba.

Két másik hivatalnok a pénzzsállító kocsik bakjára ült, a két első pedig a kocsiba ült. Alig ment ki a kocsik az udvarról és közeledett egy hidhoz, amikor husz felfegyverezett, álarcos férfi vette körül. A rablók az ellentállás esetére halállal fenyegetett pénztári hivatalnokoktól elvették a pénzzsállító kocsik ajtajának kulcsát, felnyitották és hozzáfogtak, hogy a pénzt elrabolják és egy készen álló bérkocsiba tegyék.

Eközben egészen megfélekedtek a pénztári hivatalnokokról, kik közül az egyik visszasietett a vasutigazgatósághoz, hol két feyveres rabló állt őrt, de ezek akadály nélkül bebocsátották az épületbe. A pénztári hivatalnok az igazgatósági irodában elmondta, hogy mi történt, mire az otlevő két rendőr betörte az ablakot és kilétt az épület előtt őrtálló rablókra. Ezek előbb viszonzották a tüzelést, de aztán elfutottak.

Törvénytörvény.

§ **Borsos Kata csödben.** A debreceni kir. törvénytörvény Borsos Kata debreceni bejegyzett ékszerkereskedő ellen csödböt nyitott. A tömegbiztosza Szoboszlai Sándor kir. törvénytörvénybíró, gondnoka dr. Lukács Béla ügyvéd, gondnokhelyettese dr. Balogh Géza ügyvéd lett. A követelések május 31-ikéig jelenhetnek be, felszámolási tárgyalás június 22-én lesz, a csödválasztmány június 27-én alakul meg. A cég passzívái szerint száz ezer koronához járnak közel.

§ **Megszűnt csöd.** A debreceni kir. törvénytörvény a Jungreis Mari debreceni kalapárusnő ellen 1905-ben nyitott csödböt a tömeg végfelosztása miatt most megszüntette.

§ **Vétkes bukás.** 1894. évben Jungreis Mária, helybeli divatárusnő 600 korona tőkével női kalap üzletet alapított. Az üzlet kezdetben jól prosperált, de azért 10 év múltán, 1904. évben Jungreis Mária 42000 korona passzívával csödböt kért maga ellen. Miután az eljárás folyamán terhelő adatok merültek fel a csöd ügyében, a vádtanács

annak idején vétkes bukás vétsége miatt vád alá helyezte. A debreceni törvénytörvény ma dr. Oláh Miklós elnöklete alatt 100 kor. pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Ingatlanok forgalma.

Özv. Paksy Gergelyné veszi a debreceni 8017. sz. tjkvben foglalt 1200 négyszögöl majorsági földet Szabó András és neje Gonda Erzsébettől 3500 koronáért.

Szikszay Béla és neje Kántor Eszter veszik a debreceni 9285. sz. tjkvben foglalt 167 négyszögöl ujosztású földet Fejér Ferentől 1400 koronáért.

Devich Miklós és neje Szikszay Anna veszik a debreceni 9647. sz. tjkvben foglalt Rákóczi-utca 15. sz. házat Morvai Sőtértől 29,000 koronáért.

Bihari András és neje Kállai Sára veszik a debreceni 2581. sz. tjkvben foglalt 1212 négyszögöl tégláskerti szőlőből Németi Józsefet illető felerészét 1313 kor.

Gyene Gáspár és Gyene Teréz veszik a debreceni 4159 sz. tjkvben foglalt 200 négyszögöl homokkerti szőlőt Csóka Páltól 8900 koronáért.

Csarnok.

Az örvény szélén.

— Regény. — 10

Benn a lugasban Berkesék dicsérték a háziur derék mivoltát s Kemény István is elismerte, hogy ritka jóra való ember, csak azt tette hozzá, hogy egy kissé együgyű.

— Ugyan menjen, magának mindenki együgyű, aki okosabb magánál, — vágta oda Margit pajzánkodva.

— No hát nézze, mindjárt meglátja.

Kemény kikiáltott a lugasból a háziurhoz:

— Eisenstadt! a nadrágod felhasadt. A háziur előbb a váratlan hangra ijedt meg, azután pedig a kellemetlen eseménytől, amely épen ilyenkor érte.

Röstelkedő ijedtséggel akart beszaladni lakásába, de Kemény kacagva kiáltott utána, hogy nincs semmi baj, csak a könyöke szakadt ki.

— Gyere ide, majd Margit kisasszony megvarrja, — tette hozzá.

Hanem erre Eisenstadt már olyan zavarba jött, hogy meg se tudott mozdulni helyéből.

Kemény azután odament hozzá s becipelte a huzódozó férfit.

Ez úgy nyár végén történt és ettől kezdve bejárás lett Berkesékhez.

Eleintén nem mert gyakran jönni, de azután majdnem mindennapos vendég lett.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „**Debreczen**“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

NYILT-TÉR.

Erovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Banknál

takarékpénztári s bank ügyekben járatos

Tisztviselő

azonnali alkalmazást nyerhet.

Írásbeli ajánlatok az intézet ügyvezetőjéhez nyújtan-dók be.

Donogán és Somossy

céghez Debreczen, Kistemplombazár
megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.
Angol és Francia divatkelmék.
Bluz selymek. Napernyők. Övek.
Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen
szolgálunk.

Tavaszi kosztüm-szövetek,

Bluz-kelmék, Delinek, Bluz-
selymek óriási választékban
érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen
szolgálunk.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Bankegyesület Részvénytársaság DEBRECZEN.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankegyesület Részvénytársaság cég alatt
800,000 korona részvénytőkével alapított pénzügyintézet működését Debreczenben, Plac-utca 72.
szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdette.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztéses- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra
és házakra.

Előleget ad értékpapírokra és árúkra.

Vesz és elad értékpapírokat, érepénzeket stb.

Atvesz **tőzsdel** megbízásokat.

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre
kamatoztatás céljából.

Bankegyesület Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen.
Téglás. Hajnal Samu nagybérlő Debreczen.
Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld- Mandel Samu birtokos Kaba.
birtokos Debreczen. Rosinger Lajos birt. és nagybérlő Debreczen.
Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló. Stern Péter nagybérlő Ujfehértó.
Bleyer Mór nagybérlő és birtokos Debreczen. Dr. Lukáts Emil ügyész.
Ernst Vilmos igazgató.

Gazdasági

mint Luczerna, Lóhere, Biborhere, Réti-
here, Baltacim, valódi északnémet takar-

Konyhakerti

évek hosszú sora óta kipróbált,
legjobb fajok. — Bebizonyitha-

Erfurti

A legszebb fajok

Virághagymák

Elite választék a legszebb Diszkannák-
kékből, Iris vagy Nőszírom 30 fajban. Begóniák teljes és egyszerű fajok Tubarózsák, Krisante-
mumok 200 fajban, a legelső tenyésztők ujdonságai. Pelargoniumok gyönyörű választékban,
egyszerű, teljes, tarkalevelű s futó fajok.

12,000 rózsa 150 legszebb fajban, bokor- **Remek futórózsák** minden
és magas törzsű. szinben

Nyári virágpalánták, Szőnyegnövények, Konyhakerti palánták, Cserépnövények, Diszfák, Disz-
cserjék nagy választékban.

Kertek, parkok rendezését olcsón s a legmodernebb kivitelben vállalom fel.

KONTSEK GÉZA

magkereskedése nagyban s kicsinyben. — Kereskedemi- és műkertészet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kiadó nyaraló a Sesta-kertben, a helyi vasut megállójától 3 percznyire, parkkal együtt. Értekezhetni Piac-utca 44. sz., ügyvédi irodában vagy telefonon 151. számmal. 364

Tiszta fáj olasz rizling sima szőlővessző kapható Egymalom-utca 4. sz. a. 367

Házmester, egyuttal boltiszolga, nős, jó fizetés mellett felvétetik Piac-utca 71. sz. a., butorüzletben. 366

Gyálapadok és mindenféle formierok olesón kaphatók Piac-utca 71. szám alatt, az udvarban. 365

Eladó házak. 1. Széchenyi-utca 50. sz. ház 17.000 forintért; 2. Arany János-utca 59. sz. ház 13.000 forintért részletfizetésre is eladó. 358

Szépén butorozott szobát keresek Piac-utcaán vagy annak közelében. Cim a kiadó-hivatalban. 362

Termelőtől naponta 100 liter tejet veszek május 1-től. Cim a kiaóhivatalban. 359

Jó karban levő kávépergelő, daráló, vas fűszertáblák és cégtábla olesón eladó Fűvészkert-utca 14. sz. alatt. Telefon 374. 350

Nyaralónak, mulatóhelynek is alkalmas 950 ööl Knoll-féle föld, nagyerdei külső esőszháznál, sámsoni vasut megállójánál bérbe- vagy kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 19. sz. a. 354

Butorozott utcai szoba kiadó május 1-től Csapó-utca 29. sz. alatt.

Jósika összes művei

1-10 diszkötésben, új, 25 forint helyett csak

15 forint

Harmathy

könyvüzletében 62

Fűvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olesón kaphatók.

ELADÓ KERÉKPÁR. „Styria”, alig használt, félverseny, szabadonfutó. Czim a kiadóban.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi esengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olesón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Keresek három szobás, előszobás lakást hozzátartozékkalval, lehetőleg a Nagytemplom körül, május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

14-16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojsásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Tavaszi női divatujdonságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat-
= kelmékből gyönyörű választékot =
tartunk. Angol és francia Bluzszövetek
a legújabb kivitelekben. Divat bluz-
selymek a legelőkelőbb forrásokból.
Fekete és szines divatnapernyőköl
remek választék. Állandó nagy raktár
Fekete gyászkelmékből

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel =
szolgálunk. 198

Csöd alatti kiárulás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég csödtömegéhez leltározott áruk kiárulása a választmány által elrendeltetvén, minden, a vasáru üzlet körébe tartozó áruk a Csapó-utca 4. sz. alatti üzlethelyiségben mélyen leszállított áron kaphatók.

A tömeggondnok.

Sertés hizlalók és tenyésztők figyelmébe!

Alólirott kinyilatkoztatom, hogy Kun István gyógyszerész ur sertés óvszere annyira bevált, hogy ezután minden hizlaláskor, ha egy csapat sertést veszek, azt mindig használni fogom. Debreczen. Nagy Lajos, nagyhizláló. Előttünk: Balassa Sándor, ujságiró. Előttémit hasonlólag bizonyítom: Móritz Ferencz, nagyhizláló, hentesáru gyáros, Debreczen.

A fentieket még határozottabb formában igazolja: Nagys. Balog Tihamér, Szentkozma, B.-Ujfalu mellett, esieseri Orosz István, jegyző, Mikepéres, 470 darab sertés most is azt eszi a harmad évi siker után Nagys. Csapó István nagybirtokos ur Pusztá-Istvántelki (u. p. Földes) gazdaságában. A fentieket igazolják még: Nagytiszt. Rátz Lajos ref. lelkész ur, Micske (Bihar m.), Nagytiszt. dr. Balthazár Dezső esperes ur H.-Böszörmény, Nagys, Gosztanyi Kálmánné uradalma, Pusztá-Alatka, stb., stb.

1 doboz 2 korona, mely 2 disznónak 1 évig elég.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. „Laboratoire Cosmetique Matilde”.

KUN, Hajduszovát.

Direct hozzám küldött 6 koronás rendelések franco. 253

Gyökerez szőlővessző

nemes gyümölcsfa-oltvány, spárga- és füzdugvány kapható:

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi

urak „ERZSÉBET”-szőlőtelepén.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-u. 32.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híros

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f. 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen.

Csuz!

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.